

Het Schrijvertje

IVN Roermond e.o.

Lente 2024

Jaargang 34, nummer 2

Van de redactie

Door Frans Hendriks

Afgelopen november hebben wij een goedbezochte ledenmiddag gehad bij Plantage Blankwater. We schreven er al over. Dit, en het gestaag stijgende ledenaantal, is een teken van de levendigheid van onze afdeling. Onze vereniging laat zich op een zeer bescheiden maar volhoudende manier al jaren zien als educatieve club. Cursussen, lezingen en wandelingen laten mensen bekend worden met allerlei aspecten van het natuurlijke leven. Bewustwording over onze verantwoordelijkheid als mens voor onze leefomgeving is hier een direct gevolg van. We doen dit zonder hoog van de toren te blazen, maar moeten met lede ogen aanzien hoe alles wat leeft in de natuurlijke omgeving weinig of niet uit de verdrukking komt. De afspraken die gemaakt zijn in de Green Deal van de Europese Commissie om van Europa een klimaatneu-

traal continent te maken, hebben alweer een flinke dreun gehad. Ons geeft het de taak om door educatie verloren terrein weer terug te winnen. Ook dit blad is hier een onderdeel van.

We doen ons best om Het Schrijvertje toegankelijk en divers te laten zijn en ook dicht bij de beleving van de leden te blijven. Daarom zouden wij het fijn vinden om ons team aangevuld te zien met iemand die betrokken is bij de activiteiten in onze afdeling. Het hindert niet als je denkt niet te kunnen schrijven. Het gaat om uitwisseling en inbreng van ideeën. Laat je horen!

Kopij voor de zomereditie willen wij graag vóór 26 mei binnen hebben.

Verslag Ledenvergadering 2024

Door Frans Hendriks

Woensdag 21 feb. jl. vond er in gemeenschapshuis 't Leuke in Beegden de jaarlijks ledenvergadering van onze afdeling plaats. Er waren ruim dertig leden aanwezig.

De agenda bevatte de meest gangbare zaken zoals het verslag van de ledenvergadering 2023, het verslag van de penningmeester, de begroting 2024 en benoeming kascommissie. Maar vooral de presentatie meerjarenplan 'Van speerpunten naar activiteiten' trok de aandacht. Het bestuur heeft het laatste jaar veel tijd en moeite besteed aan gesprekken met de diverse werkgroepen. Daar zijn door het bestuur uit te werken aandachtspunten voortgekomen. Hierbij genoemd het organiseren van informele ledenmiddagen (nieuwe leden), de samenwerking tussen de werkgroepen, de advertentieprijs van Het Schrijvertje, het uitbreiden van de programmacommissie en zorgen voor 'back-ups' voor cruciale activiteiten/functies.

Uit de gesprekken zijn ook veel punten naar voren gekomen die de werkgroepen zélf uit te werken hebben. Hierover zal met de werkgroepen verdere communicatie over plaatsvinden.

Naar voren kwamen nog enkele punten van bevinding en actie die op z'n minst als erg belangrijk genoemd kunnen worden voor onze afdeling. Dat zijn de aandachtspunten Jongeren, Communicatie, Verbinden en Samenwerken en Educatie en Opleidingen.

Het bestuur heeft de actiepunten in een vorm gegoten waarmee we in de afdeling op een positieve en prettige manier door kunnen gaan als aanvulling van onze werkzaamheden. Geen dwingelandij maar leerpunten gegrepen uit de realiteit. Het verdiende applaus klonk goed.

De traditionele fotowedstrijd, de Groene Camera Trofee, met de uitreiking van de wisseltrofee, volgde op het formele gedeelte van de vergadering. U kunt op pagina 11 de winnende foto's zien.

Bestuur IVN Roermond e.o.

Voorzitter	René Horsten voorzitter@ivnroermond.nl
Secretaris	Ron de Cock secretariaat@ivnroermond.nl
Penningmeester	Lily Welters penningmeester@ivnroermond.nl
Bestuursleden	Rianne Keijzer
Bestuurslid	1 vacature
Email: bestuur@ivnroermond.nl	

Door deze code te scannen, komt u op de webiste waar u Het Schrijvertje digitaal en volledig in kleur kunt lezen op uw smartphone of ipad.

Van de voorzitter

Door René Horsten

Tijdens de ALV van 21 febr. j.l. is een uiteenzetting gegeven over het meerjarenplan waarin ook de speerpunten zijn benoemd. Het bestuur wil middels enkele sessies e.e.a. verder bespreken en uitwerken met de leden. Ook werd deze avond de winnaar van de Groene Camera Trofee 2023 gekozen uit een keur van inzendingen. Prachtig om te zien hoeveel mooie foto's waren ingezonden.

Onze afdeling groeit flink. Het ledenaantal is in 2023 met 12% toegenomen en ook in 2024 hebben zich reeds aantal nieuwe leden aangemeld. We mochten in januari j.l. het 300ste lid verwelkomen.

Voor de tuincursus, die in maart van start is gegaan, bestond grote belangstelling en was snel volgeboekt; aantal mensen moesten we teleurstellen.

Heel mooi om te zien dat er veel belangstelling is voor de busreis naar de Eifel. We gaan met een volle bus op reis.

De voorbereidingen voor de ledenmiddag op 25 mei zijn in volle gang. Het gaat een bijzondere middag worden. Men kan zich al opgeven via programmacommissie@ivnroermond.nl

De werkgroep Macrofauna Midden-Limburg heeft een prachtig initiatief genomen met de organisatie van een expositie en aantal workshops. Zie verderop in dit blad.

Onder dankzegging hebben we afscheid genomen van Paul Monod de Froideville als coördinator van de programmacommissie. Paul gaat zich volledig toeleggen op de werkgroep Jeugdactiviteiten. Heel goed nieuws is dat Harrie Hermens de programmacommissie komt versterken.

Er is goede belangstelling voor de Landschapsgidsenopleiding die door de IVN-afdelingen van Midden-Limburg georganiseerd wordt en 28 augustus a.s. van start gaat. Er zijn nog plaatsen beschikbaar. Raadpleeg de website voor verdere informatie.

Zonder andere actieve leden tekort te willen doen, wil ik hierbij de redactie van Het Schrijvertje complimenteren met al weer een prima verzorgd en zeer leeswaardige editie van ons blad.

Zoals jullie zien is er veel goed nieuws te melden in dit nieuwe jaar; dat doet ons allen goed.

Ik wens eenieder een fraai voorjaar toe.

Colofon

Nummer 136, maart 2024

Voorpagina:

- Ooievaars, foto Frans Hendriks

- Daslook, foto Frans Hendriks

Redactie:

Frans Hendriks, Laur Lennards,
Frank Heinen, Marieke Michels

Vormgeving:

Frans Hendriks, Marieke Michels

Email:

hetschrijvertje@ivnroermond.nl

Print: Editoo B.V. - www.editoo.nl

Website: www.ivnroermond.nl

Ledenadministratie: ledenadministratie@ivnroermond.nl

Bankrekening:

NL18RABO 0135 8373 67

Inhoudsopgave

- 2 - Van de redactie
 - Verslag ledenvergadering
- 3 - Van de voorzitter
 - Inhoud/colofon
- 4 - Landschapsgidsen cursus
 - Winnar Groene Camera
- 5 - Verslag Ecotop Meinweg
- 7 - Ledenmiddag lente 2024
 - 300ste lid
- 8 - Wegbermplanten
- 9 - Zoogdierwerkgroep
- 10 - Spinnende weertertor
- 11 - Groene Camera Trofee
- 12 - Activiteitenkalenders
- 14 - Winterwandeling
- 16 - Boerenprotest?
- 18 - Foto met een verhaal
- 20 - Sluipende achteruitgang
- 21 - Bustocht Eifel
- 23 - Versnippering Roerdal
 - Expositie Leudal
- 24 - Contactpersonen

Onze sponsors vindt u op de pagina's 4, 13, 17 en 22.

Meer informatie over onze afdeling en haar activiteiten kunt u geactualiseerd vinden op onze website www.ivnroermond.nl.

Landschapsgidsencursus

Het landschap, zeker dat in de eigen omgeving, krijgt steeds meer belangstelling. Wie wil er niet meer weten over de regio waarin je bent opgegroeid en/of woont? Daarom groeit de behoefte aan mensen die het landschap kunnen uitleggen. Tijdens de IVN-opleiding tot Landschapsgids in Midden-Limburg maak je uitgebreid kennis met het landschap en leer je hoe je een groep mee op pad kunt nemen.

Inhoud van de opleiding

De opleiding bestaat uit 10 theorieavonden en 10 praktijkochtenden. Hierbij vormen de diverse onderdelen van het landschap, zoals geologie, bodem, klimaat, water, flora, fauna en de mens, de inhoudelijke basis. Daarnaast leer je hoe om te gaan met een groep en hoe je optimaal inhoudelijk rendement en/of beleving kunt halen uit een landschapsactiviteit.

Praktische informatie

- De kosten voor deelname aan de opleiding zijn € 150.
- Van de deelnemer wordt gevraagd om lid te zijn/worden van een IVN-afdeling (kosten € 25 per jaar).
- De opleiding start 28 augustus 2024 en loopt tot 2 juli 2025.
- De theorielessen vinden plaats op woensdagavonden in het gemeenschapshuis 't Leuke, Leukenstraat 6, 6099 AR te Beegden.
- De praktijklessen zijn op de zaterdagochtenden op verschillende natuurlocaties van Midden-Limburg.

Voor het volledige lesprogramma of inschrijven: zie de website van IVN Roermond e.o.

Voor nadere informatie kun je contact opnemen met René Horsten via rene.horsten@ivnroermond.nl of 06-22468910

Beleef de natuur

Boekhandel en Antiquariaat

Neerstraat 31a, 6041 KA Roermond

Nieuwe en antiquarische boeken over natuur en heemkunde,
2e hands literatuur en boeken over geschiedenis, kunst en
nog veel meer !

Woensdag, vrijdag, zaterdag open van 11.00 - 17.00
Donderdag open van 14.00 - 17.00 uur

telefoon: 0475 - 33 46 65 | e-mail: boomboekhandel@freeler.nl

Marianne Driessen als tweevoudig winnaar van de Groene Camera Trofee 2023.
De foto's zijn te zien op pagina 11.

Afbeelding Stg. Koekeloere, Ecotop

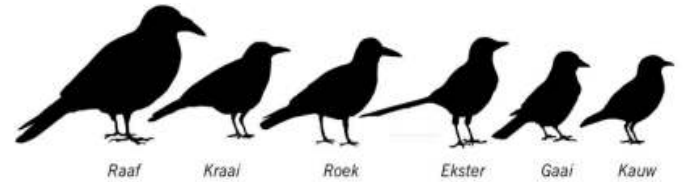
Verslag Meinweg Ecotop 2023

Door Frank Heinen

Op zaterdag 25 november 2023 vond in Kasteel Daelenbroeck alweer voor de vijftiende keer de Duits-Nederlandse Meinweg Ecotop plaats. Het thema ‘Vogels in de grensstreek, verrassende zomer- en wintergasten’ stond garant voor een boeiend en gevarieerd lezingaanbod en ontspannende buitenactiviteiten.

Opkomst van de raaf

In de eerste lezing van de dag ging Jan Boeren uitgebreid in op een gevederd succesverhaal: de terugkeer en opmars van de raaf in Nederland en (Midden-)Limburg. Waar de grootste van onze kraaiachtigen in Nederland lange tijd vrijwel verdwenen was en alleen in de Veluwe en omgeving nog voorkwam, is de soort inmiddels weer in bijna heel Nederland te zien.

Afbeelding Jan Boeren, Stg. Koekeloere, Ecotop

In Limburg en de Meinweg zien we vanaf 2012 een gestage toename van het aantal waarnemingen. In het Meinweggebied is inmiddels sprake van permanente aanwezigheid en is de kans groot dat je tijdens een wandeling begroet wordt door het karakteristieke geluid van de raaf. Broedgevallen zijn aan de Nederlandse zijde van de Meinweg nog niet vastgesteld, maar wel vermoed. Het daadwerkelijk aantonen van broedsucces is volgens Jan echter een uitdaging, vooral omdat nesten van de raaf lastig op te sporen zijn.

De grauwe klauwier in de grensstreek

Grauwe klauwier op de Dreiborner hoogvlakte, Eifel, foto Frans Hendriks

K. Michler

Grauwe klauwier, foto K. Michler, presentatie Sylvia Peerenboom, Ecotop 2014

Het is een ietwat luguber aandoend tafereel dat je misschien als eens hebt mogen aanschouwen tijdens een natuurwandeling: dode hagedisjes, insecten of muizen die zorgvuldig zijn gespietst op doorns of prikkeldraad. Grote kans dat dit het werk is van een grauwe klauwier, een zangvogel die in het Duits luistert naar de toepasselijke naam ‘Neuntöter’. Op de Meinweg Ecotop vertelde Silvia Peerenboom, een Duitse natuuronderzoeker die verbonden is aan het Biologische Station Krickbecker Seen (BSKS), over de aanwezigheid van de grauwe klauwier in de Limburgs-Duitse grensstreek.

Het blijkt dat de soort na een lange afwezigheid sinds 2010 weer aanwezig is in de Kreis Viersen. Aan beide zijden van de grens is de laatste jaren een duidelijke toename vastgesteld met een piek in broedvoorkomen in 2020 en 2021 (een totaal van twintig territoria). De toename is waarschijnlijk toe te schrijven aan klimatologische omstandigheden (de grauwe klauwier heeft het graag warm), een betere broedhabitat en gunstige omstandigheden in de overwinteringsgebieden. Landschappelijk vaart de grauwe klauwier wel bij extensief beheerd cultuurlandschap met heggen, doornhagen en de aanwezigheid van grazers.

Ganzen, foto Coen Cox

Ganzenparadijs Wolfsburg

In de derde lezing ging Patrick Lemmens van Stichting Koekeloere in op de belangrijke functie die het Wolfsburgplateau in NP De Meinweg heeft voor overwinterende ganzen. Een vijfjarig onderzoek (2018/2019 tot en met 2022/2023) naar het voorkomen van ganzen in dit gebied laat zien dat vooral de kolgans en toendrarietgans het Wolfsburgplateau in groten getale als foerageergebied gebruiken. Op sommige momenten bevindt zich zelfs vrijwel de gehele Midden-Limburgse populatie van deze soorten in het gebied. De aanwezigheid van gras en (restanten van) landbouwgewassen vormen een gedekte tafel voor de vogels. De huidige situatie, met een gevarieerd agrarisch gebruik en natuurontwikkeling in combinatie met rust (weinig verstoring), lijkt ideaal en is een krachtig argument tegen plannen om windmolens en zonnepanelen op het Wolfsburgplateau neer te planten. Saillant detail: de hoogste aantallen ganzen in het gebied worden geteld op de dagen rond de jaarwisseling. Patrick opperde dat het goed mogelijk is dat ganzen uit de wijde omgeving dan massaal naar het Wolfsburgplateau trekken om te ontsnappen aan het vuurwerkklawaai.

De patrijs onder druk

Van oudsher was de patrijs een talrijke akkervogel in Limburg en de Duitse deelstaten Noordrijn-Westfalen en Nedersaksen. Sinds 1980 neemt het aantal broedparen in Nederland en Duitsland (bij onze oosterburen met ruim negentig procent!) echter sterk af. De afname wordt vooral veroorzaakt door het gebruik van pesticiden, habitatvernietiging (te vaak maaien, te weinig beschutte akker-

https://www.lbv.de/files/user_upload/Bilder/Arten/Tiere/Vogel%20von%20A-Z/-Nichtsingvogel/Rebhuhn/Rebhuhn-Zdenek-Tunka-lbv.jpg

randen, grootschalige monoculturen) en predatie door vossen.

Om de verontrustende afname een halt toe te roepen, is in Duitsland een reddingsplan opgesteld met aandacht voor herstel van leefgebieden (meer bloeiende kruiden en kleinschaliger van opzet) en het lokaal verminderen van de predatiedruk door de vos. De herstelmaatregelen zijn bovendien gekoppeld aan een monitoringsprogramma. Manuel Püttmans van het Biologische Station Krickenberg-Seen vertelde via een videoverbinding (hij zat thuis met corona) over de eerste resultaten van het herstelplan. Die zijn redelijk, maar volgens Manuel is er nog veel ruimte voor verbetering.

De klapekster als wintergast

De klapekster is in onze contreien een typische wintergast die het Meinweggebied traditioneel prima weet te vinden. Uit de sinds 2007 jaarlijks door Stichting Koekeloere gehouden klapeksterellingen blijkt echter dat het aantal overwinteraars sinds het seizoen 2011/2012 gestaag terugloopt. Volgens natuuronderzoeker en spreker Ernest van Asseldonk hangt die ontwikkeling vooral samen met klimatologische omstandigheden. Omdat de winters warmer worden, hoeven klapeksters lang niet altijd meer vanuit hun broedgebieden in het noorden af te zakken naar Nederland om de koudste periode van het jaar te doorstaan.

Bijzondere en zeldzame broedvogels

Het lezingenprogramma werd afgesloten door Peter Kolschorn (BSKS) met een voordracht over bijzondere en zeldzame broedvogels in de grensstreek. Hij besprak een aantal niet-algemene soorten waarvan officiële territoria zijn vastgesteld, nestbouw is waargenomen, nesten met eieren zijn gevonden of juvenielen zijn gezien. Tijdens het verhaal passeerden de watersnip, oehoe, bijeneter, hop, middelste bonte specht, cetti's-zanger, kleine vliegenvanger, visarend, steltkluut, brilduiker en het nonnetje de revue.

Gevarieerd middagprogramma

Het middagprogramma stond in het teken van een aantal veldexcursies. Een groep ging op zoek naar klapeksters, terwijl een ander gezelschap een kijkje ging nemen bij de ganzen op het Wolfsburgplateau. De twee overige groepen gingen speuren naar respectievelijk patrijzen en raven. Zelf ging ik op pad met de klapekstergroep, maar de zeldzamer wordende wintergast liet zich helaas niet zien. De mooie dag werd afgesloten met een gezellige borrel bij Kasteel Daelenbroeck.

ivn natuur
educatie
Roermond e.o.

Een actieve afdeling waar je interesses kunt verbreden en delen.

Lidmaatschap kost ongeveer € 2,- p.mnd. Aanmelding kan op

www.ivnroermond.nl

Ledenmiddag lente 2024

Noteer de datum zaterdag 25 mei: **ledenmiddag**

Ontdekkingsreis op Aerwinkel, van 13:30 uur tot 19:00 uur

We vieren deze middag het 11de lustrum van onze afdeling.

Het wordt een feestelijk en natuurrijke middag. De voorbereidingen zijn reeds gestart.

Na ontvangst onder het genot van een kopje koffie/thee met vlaai gaan we in kleinere groepen op ontdekkingsreis in de natuur rond Kasteel Aerwinkel.

Vanaf 17.00 uur wacht dan een overheerlijk (vegetarisch) buffet.

Meer hierover kunt u lezen in de nieuwsbrief van eind maart. De voorbereidingsgroep werkt aan een leuk, interactief programma waar iedereen aan mee kan doen.

Een welkom voor Gina Boonen

het 300ste lid van IVN Roermond e.o.

In 2023 is het ledenaantal van onze afdeling fors gegroeid tot een totaal van 299.

In januari 2024 hebben we met Gina Boonen ons 300ste – lid mogen verwelkomen.

Gina is al enkele jaren actief lid van de Heidewerkgroep Leudal. Zij vond zoveel boeiende activiteiten in ons programma, dat zij besloot ook lid te worden.

Beleef de natuur

Opvallende wegbermplanten in en rondom het Leudal – Duizendblad

Door Phlip Bossenbroek m.m.v. Hermien Hendriks, Joost Ge-
raets en René Horsten

In 2020 zijn IVN-afdeling Roermond e.o. en Studiegroep Leudal aan de slag gegaan om samen met de gemeente Leudal en andere wegbeheerders het wegbermbeheer in de gemeente natuurvriendelijker te maken. Uiteindelijk hopen we dat er meer prachtig bloeiende bonte bermen zullen gaan ontstaan in plaats van de vele saaie, grazige maar levensarme wegbermen van nu. De meest opvallende soorten worden in een reeks korte artikelen voorgesteld. In deze aflevering is duizendblad aan de beurt.

Duizendblad, foto Hans Smulders

Duizendblad (*Achillea millefolium*) is een algemeen bekende en fraaie wegbermplant. Haar naam dankt ze aan de Griekse held Achilles, die de plant meenam als hij ten strijde trok, vanwege haar pijnstillende en wondhelende eigenschappen. Millefolium (mille = duizend, folium blad) is de soortnaam die logisch is gekozen vanwege de bladen die verdeeld zijn in talloze ronde slipjes, waardoor het lijkt alsof de plant uit duizend kleine blaadjes bestaat. De bloemen vormen een compacte, schermvormige tros, waarbij de vijf lintbloemen wit met een zweem rose zijn en de middelste buisbloemen geelachtig met een zweem naar rood. Ze is meerjarig, bloeit vanaf ongeveer half juni tot ver in november en heeft een stevig ondergronds wortelstelsel.

Groeiplaats en verspreiding

De plant komt wijdverspreid voor in Europa, Noord-Amerika en grote delen van Azië en is in heel Nederland algemeen. Ze wordt 15–50 cm hoog en heeft als pioniersplant een voorkeur voor kale of verstoorde grond die bovendien schraal en enigszins kalkhoudend moet zijn. Duizendblad wordt aangetroffen in bloemrijke graslanden, wegbermen, zomen langs bosranden en ruigten. Ze is verder goed bestand tegen droogte, houdt van een zonnige standplaats en kan tegen matige betreding.

Maaibeheer en biodiversiteit

Vanwege haar wortelstelsel is duizendblad weliswaar re-

delijk bestand tegen afmaaien, maar voor behoud en uitbreiding in wegbermen is het beter om een maaibeurt uit te stellen tot de periode herfst, winter of het vroege voorjaar. Ook vanwege de diersoorten is dat een betere keuze. Voor tenminste 12 nachtvlinders is duizendblad waardplant, daarnaast ook voor de duizendbladblindwants, lieveheersbeestjes, roofmijten en sluipwespen. Verder gebruiken spreuwen duizendblad bij hun nestbouw, omdat de geur ervan parasieten weghoudt.

Geneeskundige eigenschappen

Duizendblad is een bijzondere plant met tal van geneeskundige eigenschappen, die toe te schrijven zijn aan de bitterstoffen die voorkomen in de etherische oliën in de plant en die verwerkt worden in kompressen, tincturen, kruidenwaters en gorgeldranken, crèmes, wijn en thee. Duizendblad is bloedstelpend, bloedvatverwijdend, bloedzuiverend en gaat aderverkalking tegen, is wondhelend, koortswerend, opwekkend, versterkend, werkt tegen verkoudheid en griep, is verzachtend tegen buikkrampen en buikpijn, en is ontstekingsremmend. Daarnaast is de plant pijnstillend, gaat ze oedeemvorming en jicht tegen, is duizendblad vochtafdrijvend en wordt de plant toegepast bij brandwonden en open wonden. Tot slot is duizendblad heilzaam bij reuma. Ook gaat ze etalagebenen tegen, voorkomt ze spataderen en gezwollen voeten en reguleert ze de bloeddruk. In zijn algemeenheid is duizendblad weldadig voor maag, darmen, lever en milt. Echter, als het sap van de plant wordt gebruikt kan dat bloedingen versterken, zoals bij menstruatie of bij bloedneuzen. Ook moet er niet teveel duizendblad gebruikt worden, vanwege een lichte hoeveelheid blauwzuur, dat ook in de plant voorkomt.

Eetbaarheid

Het zal niet verbazen dat de plant ook eetbaar is. In de 17e eeuw was duizendblad een populaire groente die bereid werd zoals spinazie of als ingrediënt van groentesoep. Ook werd ze, voordat hop in zwang raakte, als smaakmaker gebruikt bij de bereiding van bier en likeuren. De blaadjes smaken zoet en zijn licht bitter. Daarnaast heeft duizendblad een lekkere frisse geur.

Volksverhalen

De Chinezen gebruikten de gedroogde stengels van duizendblad bij voorspellingen, zoals die beschreven zijn in orakel- en wijsheidsboeken. In de middeleeuwen geloofden men onverkort in haar beschermende kracht tegen spoken, de duivel en andere boze geesten. Daarvoor moest de plant wel neergelegd worden onder de deur van het huis. De rook die vrijkomt bij verbranding van duizendblad kon gebruikt worden tegen druïdenceremonieën en bezweringsrituelen. Daarnaast voorkwam een takje of blaadje in de neus het optreden van angsten en visioenen. Het dragen van een amulet met duizendblad voorkwam in zijn algemeenheid allerlei ziekten en ander onheil, net zoals een bosje duizendblad in een veestal veeziekten en

blikseminslag voorkwam.

Wilde men de oprechte gevoelens in de liefde controleren, dan werd aangeraden om met een takje duizendblad in en op de neus te kietelen. Als er dan een bloedneus ontstond dan waren die gevoelens gemeend en niet-geveinsd. Ook werd liefdesmagie bedreven door een takje onder het hoofdkussen te leggen, waardoor dromen over de toekomstige geliefde werden opgewekt. Duizendblad, verwerkt in een bruidsboekje of opgehangen boven het echtelijke bed, garandeerde dat de liefde tussen twee mensen tenminste zeven jaar zou duren.

Tenslotte

Zo valt er nog veel meer over deze krachtpatser te vertellen. De soort wordt gebruikt als een gele kleurstof bij het verven van wol. Duizendblad verbetert de kwaliteit van compost. Een afkooksel ervan zal bij toepassing kaalheid tegengaan en duizendblad versterkt de psychische kracht van mensen. En ten slotte: duizendblad mensen (dat zijn personen die duizendblad gebruiken) zijn lief, meegaand, beminlijk en vaak hoffelijk. Ze kunnen geen nee zeggen. Kortom: een plant met ongekende mogelijkheden!

Korte berichten van de Zoogdierwerkgroep

Door Marieke van den Ende

De vos

Bij ons moitoringswerk komen er geregeld vossen langs, op twee verschillende locaties hebben we al een vos met een 'geamputeerde' voorpoot gezien.

Op één van de plekken waar we nu monitoren is er een vos die mank loopt, doordat hij een blessure heeft aan zijn rechterachterpoot.

Dat betekent niet dat hij niet snel kan zijn, want hij rent soms voorbij en zelfs een keer met een heel grote prooi in zijn bek, mogelijk een konijn.

In januari merkten wij op dat de vossen erg vocaal werden, we hoorden ze meerdere keren blaffen wanneer ze net uit hun burcht kwamen. Ze zijn nu ook prachtig om te zien met hun dikke staarten en zwarte punten aan de oren. Ook zijn ze nu nieuwsgieriger en meer aan het markeren bij de dassenburchten die wij monitoren, mogelijk ruiken ze dat er jongen geboren gaan worden (of geboren zijn).

De das

De dassen op het terrein van 'Weerstand Roermond' zijn nog steeds samen en verzorgen elkaars vacht goed. Ze slepen met periodes veel nestmateriaal de burcht in, vooral voordat het ging sneeuwen in januari. Toen er sneeuw lag hebben ze slechts één wissel belopen, ze waren niet veel buiten de burcht.

De egel

De egels hebben het wederom moeilijk, het warme najaar van 2023 heeft er toe bijgedragen dat er nog hele late nestjes zijn geweest. De jonge egeltjes waren nog niet goed genoeg op gewicht om deze winter in winterslaap te gaan, bovendien waren ze vanwege zwakte heel erg besmet met inwendige parasieten.

Egels worden steeds zwakker vanwege het eten van met chemische bestrijdingsmiddelen besmette insecten. Dat gif stapelt zich op in hun lever, met nadelige gevolgen. Als gevolg van de parasieten en het verzwakken door bestrijdingsmiddelen heeft Egelopvang Stein nog nooit zoveel overwinterraars gehad. De 20 buitenrennen, 24 gesloten tuinen en de ruim 50 plaatsen in de kliniek zaten vol. In december en januari kregen we bovendien nog vier gewonde egels binnen, drie daarvan waren een deel van hun

stekelige huid kwijt (gescalpeerd). Ze waren geraakt door robotmaaiers en een strimmer. De vierde egel kwam bij ons met de egelziekte, over zijn hele lijf zaten zwerende wonden met pus.

Deze vier egels, Jacky, Liesje, Annie en Poemoelke kregen pijnstilling en antibiotica en de huid herstelde geleidelijk, maar ondanks de pijnmedicatie was behandelen nog steeds erg pijnlijk. Dus, aan alle tuinmensen het verzoek: kijk goed uit voor je gaat snoeien, spitten en maaien, er kan zomaar een egel ergens liggen te slapen onder een haag, klimop, hoop bladeren of in de compost(hoop).

Foto van een bijna genezen hoofdwond veroorzaakt door een robotmaaier, foto Marieke van den Ende

De hermelijn

Dit jaar, 2024, is het Jaar van de Hermelijn. Je hoeft als dier niet echt blij te zijn met deze verkiezing, want het betekent dat het er niet zo goed voorstaat met je soort. Er wordt zelfs al verondersteld dat de hermelijn mogelijk uit

Nederland zal verdwijnen. Dat komt doordat Nederland steeds grootschaliger wordt ingericht en er weinig dekking en ook te weinig prooien zijn. Ook het gebruik van muizen- en rattengif doet de hermelijn de das om.

De hermelijn is een geweldig goede jager, zelfs konijnen kan hij vangen met zijn kleine flexibele lijfje, maar tja de konijnen staan ook al op de Rode Lijst.

Een hermelijn kan leven in verschillende soorten gebieden; duinen, weilanden langs beken en rivieren en kleinschalig cultuurlandschap. Er moet wel genoeg dekking zijn, zoals beboste (over)hoekjes, takkenrillen en greppeltjes.

Om het tij te keren en meer aandacht te schenken aan de leefomgeving van de hermelijn, worden dit jaar extra activiteiten en workshops georganiseerd en lezingen gegeven.

Ook al zie je de hermelijn niet gemakkelijk, we moeten ons bewust worden van zijn waarde in ons ecosysteem en bij ruimtelijke ontwikkelingen en de inrichting van ons landschap voldoende rekening houden met dit mooie diertje.

Voor meer informatie zie de pagina's van de Werkgroep Kleine Marterachtigen : <https://www.zoogdiervereniging.nl/wkm>

Opmerkelijke gedragingen van een spinnende watertor

Door Paul Lormans

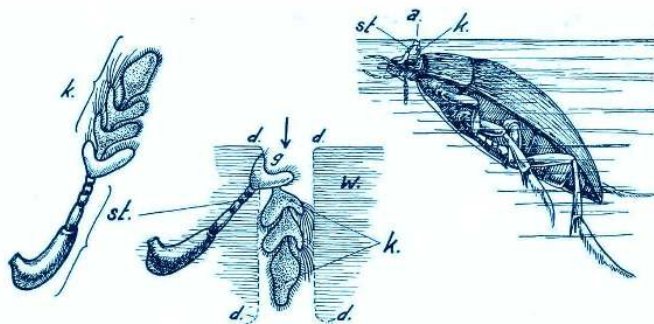
Pikzwart is ie, de spinnende watertor (*Hydrophilus*). Niet moeders mooiste maar dit beestje weet mij op een ander manier te boeien. De waterkever heeft namelijk op een ingenieuze wijze zijn leven weten aan te passen. Wat is namelijk het geval?

Ooit leefde het insect op het land. Misschien gedwongen of vrijwillig werd het landleven verruild voor leven onder water. Bepaald geen kleinigheid, omdat dit een groot aanpassingsvermogen vergt. Een prangende vraag borrelt gelijk naar boven: hoe in godsnaam wordt onder water ademgehaald met de wetenschap dat landinsecten de atmosferische lucht via luchtbuisjescellen voorzien van zuurstof? Nu, de tor heeft dit op een adequate manier opgelost.

In een aquarium was het me opgevallen dat het diertje op gezette tijden naar de oppervlakte zwom en summier een gedeelte van de kolf(k) even boven water stak, om vervolgens weer de diepte in te duiken. Zou in dit gedrag de verklaring zitten?

In het boek van prof. dr. Jordan, "Het leven der dieren in het water", trof ik een uitgebreide tekst aan, verduidelijkt met een tekening.

Op deze tekening zijn een aantal lidjes van de kolf (k) te zien die bezet zijn met vette haartjes. Deze zorgen ervoor dat er geen water maar alleen lucht door het gootje stroomt(g). De lucht met zuurstof stroomt via huidopeningen (stigmata) het lichaam binnen om via buisjes (tracheeën) naar iedere cel getransporteerd te worden.

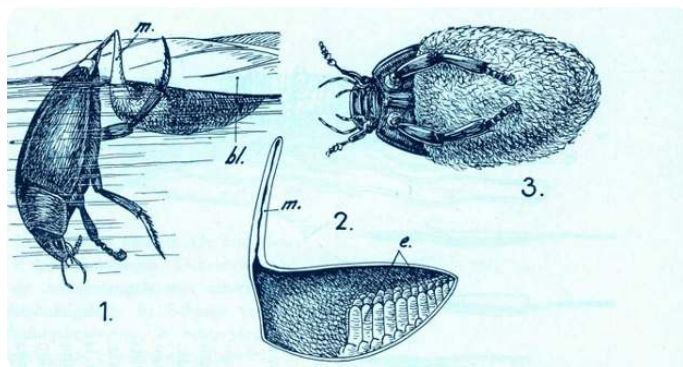

Uit 'Het leven der dieren in het water'. Auteur is Dr. H.J. Jordan, 1951.

Toelichting bij de voorgaande afbeelding:

k: kolf, st: steel, g: goot, d-d: waterwand, w: water, a: contact met atmosfeer.

Ook de ontwikkeling van de eitjes vindt onder water plaats. Hoe krijgt de vrouwtjestor dat voor elkaar? Ze spint voor haar eitjes een cocon. Normaal onder keverachtigen. Echter de cocons van de spinnende watertor vertonen twee opvallende verschillenpunten. Voor optimale bescherming is de wand van de cocon waterbestendig. Daarnaast verschilt de vorm wezenlijk. Zoals je op de tekening kunt zien, spint het wijfje met haar vier spinbuisjes aan het einde van het achterlijf een drijvende cocon voor haar eitjes. Voor de modellering gebruikt zij haar achterlijf (3). En nu komt het bijzondere: om de 'kraamkamer' van zuurstof te voorzien, bouwt het vrouwtje als sluitstuk een schoorsteentje (m) dat als luchtkanaal fungeert. De cocon wordt vervolgens onder een blad geplakt, en wel zodanig dat de opening van het schoorsteentje boven de waterspiegel uitsteekt. Hoe ingenieus is dat.

Uit 'Het leven der dieren in het water'. Auteur is Dr. H.J. Jordan, 1951.

Toelichting bij de voorgaande afbeelding:

bl: blad, m: mast, e: eitjes.

1: Volwassen tor plakt eicocon met schoorsteentje onder het blad.

2: Eicocon met eitjes. Voorkant wordt in een later stadium waterdicht dicht gesponnen

3. Vrouwtje met gesponnen cocon.

De Groene Camera Trofee

Een jaarlijks terugkerend fenomeen tijdens de ledenvergadering van IVN Roermond e.o. is de uitreiking van de Groene Camera Trofee. Het beeldje van Huub Mintjens is een wisseltrofee die de winnaar van de ingezonden en door de aanwezigen als beste beoordeelde foto een jaar lang thuis mag hebben. Dit jaar zijn er zestig foto's ingezonden. Een flinke klus om een voorselectie te maken. Lily Welters en Joost Geraets hebben zich eraan gewaagd. Elke jaar is het weer een leuk en met spanning omgeven item tijdens de vergadering.

De inzending van de foto's kan het hele jaar door plaatsvinden en dient betrekking te hebben op natuur en/of IVN-activiteiten. Inzendingen kunnen naar fotomaster@ivnroermond.nl.

De winnende foto door Marianne Driessen, vlinderpad achter hotel St. Ludwig Meinweg, volgens de aanwezigen tijdens de ledenvergadering.

De foto van deze zwam met vliegjes van Giel Sniedt deelt de tweede plaats met die van de schoonmaakactie van de Maasoevers.

Een gedeelde plaats met de foto van Giel Sniedt, zwam met vliegjes, deze van René Horsten met een foto van de terugkrende schoonmaakactie van de Maasoevers.

Naast een eerste winnende plaats, was ook de derde plaats weggelegd voor Marianne Driessen met deze foto van een zonnebloem.

Geen winnende foto, maar wel een voorjaarskiesje van het heerlijk geurende maarts viooltje door Sophie Scheepers

Activiteitenkalenders april - juli 2024

LET OP: Alle activiteiten onder voorbehoud! Kijk op de website www.ivnroermond.nl voor actuele gegevens.

Publieksprogramma

Zaterdag 6 april

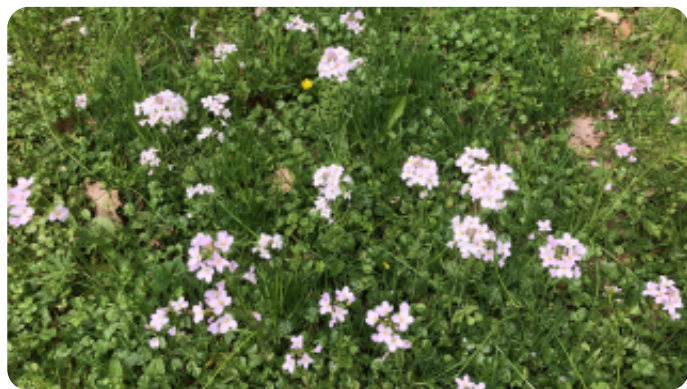
Opschoonactie Maas, Hansummerweerd, Asselt
Aanvang: 9:00 uur; duur 3 uur
Verzamelpunt: hoek Vissersweg/Eind, Asselt/Swalmen
Aanmelden via programmacommissie@ivnroermond.nl

Zaterdag 20 april

Bustocht naar de Eifel; alleen voor leden
Zie website voor programma en verdere informatie
Aanmelden via programmacommissie@ivnroermond.nl

Zondag 28 april

Excursie voorjaarsflora, Rijckholt
Aanvang: 10:00 uur
Startpunt: p-plaats tegenover eetcafé Riekelt, Rijksweg 184, Rijckholt
Gidsen: Marly Beursgens en Harrie Hermens
Carpoolen: 9:00 uur vanaf carpoolplaats St. Joosterweg, Maasbracht

Zaterdag 11 mei

Excursie naar Lubosch Land, Ransdaal
Aanvang: 14:00 uur
Plaats: Ransdalerstraat 28, Ransdaal
Carpoolen: 13:00 uur vanaf carpoolplaats St. Joosterweg, Maasbracht
Aanmelden via programmacommissie@ivnroermond.nl

Zondag 19 mei

Voorjaarswandeling voor Blinden en Slechtzienden
Aanvang: 14:00 uur
Startpunt: Le Carrefour Preuf & Proost
Hoofdstraat 23, St. Odiliënberg
Contactpersoon: Sjoerd van der Schuit

Zaterdag 25 mei

Ledenmiddag; alleen voor leden
Aanvang: 13:30 uur
Plaats: kasteel Aerwinkel, Aerwinkelallee 1, Posterholt
Zie website voor programma en verdere informatie
Aanmelden via programmacommissie@ivnroermond.nl

De Maas met de Hansummerweert op een historische kaart uit 1891

Woensdag 5 juni

Slootjesmiddag Roermond
Tijd: van 14:00 uur tot 17:00 uur
Plaats: Hammerveld, p-plaats Concordia, Burg. Geuljanslaan 1c, Roermond
Contactpersoon: Paul Monod de Froideville

Zondag 9 juni

Slootjesdag Leudal
Tijd: van 10:00 uur tot 14:00 uur
Plaats: poel achter Bezoekerscentrum Leudal, Roggelseweg 58, Haelen
Contactpersoon: Ron van Pol

Zaterdag 22 juni

Fietstocht langs beken in Midden-Limburg
Aanvang: 9:00 uur; duur 7 uur; 55 km
Startpunt: Nieuwe Markt, Linne
Gids: Erik Nevels

Zondag 21 juli

Dagwandeling 'Rode beek', Roerdalen
Aanvang: 10:00 uur; duur 6 uur; 13 km
Startpunt: Kasteel Daelenbroeck, Kasteellaan 2, Herkenbosch
Gidsen: Leo Koster en Els Korsten

Fotowerkgroep

Zondag 21 april, zaterdag 8 juni en zondag 14 juli.
Ruim voor de fotosessies ontvangen de leden van de fotowerkgroep informatie over plaats van samenkomst en het fotografisch onderwerp waar aandacht aan wordt geschonken.

Hebt u interesse om een keer aan te sluiten? Dat kan.
Stuur een mailtje naar: fotowerkgroep@ivnroermond.nl.
U ontvangt dan de nodige informatie.

Aangepaste Natuurwandeling

Voor mensen met verstandelijke beperking

Zaterdagen 13 april, 11 mei en 8 juni
van 13.30 uur tot 16.15 uur

Plaats: Restaurant St. Elisabeth's Hof
Roggelseweg 56, 6081 NP Haelen.

Vooraf aanmelden voor niet-leden verplicht:
nolimits@ivnroermond.nl

Vogelwerkgroep

Zondag 7 april
Blankwater, Boukoul
7.30 uur Parkeerplaats VV Boukoul, Boukoul

Zondag 5 mei
Stevol Plas, Stevensweert
7.30 uur Parkeerplaats Hompesche Molen, Ohé en Laak

Zondag 2 juni
De Luysen, Bree
7.00 uur Parkeerplaats De Luysen - Mariahof

Plantenwerkgroep

Zaterdag 13 april
Voorjaarsflora
9:00 uur Kasteelpark Elsloo
Startpunt: P-plaats: Terhagen 1, Elsloo

Zaterdag 25 mei
Zomerbloeiërs/waterplanten
9.00 uur. Isabellagreend
P. einde Merumerbroekweg
6049 CW Herten

Zaterdag 15 juni
Bomenroute/waterplanten
9.00 uur. Langs de Dommel
Eindhoven. Carpoolen,
Wordt t.z.t bekend gemaakt.

Vrijdag 19 juli
Composieten/waterplanten
Stadsweide Noord
19.00 uur. Cafe Mijnheerkens
Mijnheerkens 1,
6041 AT Roermond

ZAAL *'t LEUKE*** CAFÉ**

Leukenstraat 6, 6099 AR Beegden
www.leukebeegden.nl

Uw adres voor:

- Verenigingen
- Vergaderingen / bijeenkomsten
- Voorlichting / werving / opleiding
- Cursussen
- Recepties
- Koffietafels
- Bruiloften
- Feesten & partijen

Winterwandeling met het Natuurhistorisch Genootschap Limburg

Door Leo Koster

Op zondag 21-01-2024 start om 10.00 uur de hierboven weergegeven wandeling te Vlodrop Station. Math de Ponti en Olaf op den Kamp nemen ons mee voor een bezoek aan het Nationaal Park De Meinweg. Olaf is hoofdredacteur van het Natuurhistorisch Maandblad en Math vicevoorzitter van NHGL.

Een ritje over de IJzeren Rijn van Vlodrop Station via het station van Melick-Herkenbosch naar het station van Roermond (13 km) duurde vroeger 17 minuten. Ik rij met auto van Roermond (Maasniel) naar Vlodrop Station nummer 22 in 21 minuten over een afstand van 14,7 km. Bij hotel restaurant St. Ludwig staan al diverse personen. We worden zelfs uitgenodigd om naar binnen te gaan voor een kopje koffie met Limburgse vlaai. Dit stond niet in de aankondiging....

Onder het genot van de koffie wordt verteld wat globaal de bedoeling is; de lengte van de wandeling is ongeveer 9 km en na afloop kan ook nog genoten worden van een lekker bord soep. Leden van het Genootschap kunnen de beurs dicht houden. Van niet-leden zal een kleine bijdrage gevraagd worden. De NHGL is opgericht in 1910 omvat diverse studie- en werkgroepen, geeft een wetenschappelijk maandblad uit, houdt lezingen en wandelingen en kreeg op 12 mei 2014 de status Koninklijk.

Het is bewolkt, 3°C en er ligt nog een witte deken over het landschap. Twee gidsen, 17 personen en één hond gaan op stap. Wilde zwijnen hebben zichtbaar naar eten gezocht. Er wordt een verklaring gegeven voor het 'rood' van Roode Beek. Het kan betrekking hebben op de roestige kleur van het ijzerhoudende water of met 'roten', een natte bewerking van vlas in een rootven. Van de vezels werd zo linnen gemaakt.

Via houten palen verlaten we het bospad. Hier ligt Geluksplek 16 van de gemeente Roerdalen (Knuppelpad van Sint Ludwig).

We betreden een kwetsbaar gebied. Ik was destijds totaal niet gecharmeerd van de aanleg van een "slangachtig"

'Knuppelpad' door het dal van de Roode Beek achter Hotel St. Ludwig

knuppelpad door dit prachtige gebied. We komen bij het knuppelpad en hebben zicht op de meanderende Roode Beek. Deze beek is 9 km lang, 2-3 meter breed en 30-50 cm diep. Ze ontspringt in de omgeving van Arsbeck/Wildenrath en vormt over ongeveer 5½ km de grens met Duitsland. Langs de rand van de niet bevroren beek liggen afgekloven takjes, het werk van bevers.

Diverse roodkleurige kwelbeekjes geven hun water af aan de Roode Beek. Dit is ook het gebied voor de zeer zeldzame bronlibel. Een eekhoorn denkt dat ik hem/haar niet gezien heb. Op een dwarspad gaan we naar rechts richting molen. Links is Duits gebied. Via een kort knuppelpad, aangelegd in juni 2001, en langs grenspaal 377 bereiken we Duitsland en de Dalheimermolen waarvan het rad vandaag niet draait.

Dalheimermühle

De eerste vermelding van deze molen dateert uit 1231. De eerste eigenaar was de edelman Heinrich von Helpenstein, daarna het Dalheimerklooster. Het was zowel een koren- als oliemolen (lijnzaadolie). Op oude ansichtkaarten was te lezen: "Dalheimer Mühle, du Waldidyll, Perle der Grenze, so traut und still, du bist es wert, daß man dein Bild verwendet. Und mit viel Grussen in die Ferne sendet." Een hardstenen gevelsteen met jaartal 1775 boven een deur siert de voorzijde. Het betreft het wapen van de laatste abdis van het klooster Dalheim, Maria Anna von Oyen.

Op de molenvijver zien we onder meer wilde eenden, maar ook een zestal wintertalingen. Deze laatsten worden ook wel 'fluiteenden' genoemd. Overal het prachtige wit van de sneeuw, zowel op takken van bomen als op de bodem. Doordat de paden enigszins glad zijn, wordt er anders gelopen dan je normaal gewend bent. Voor mij zorgt dat vaak na afloop voor spierpijn.

Ik hoor en zie: merel, koolmees en winterkoning. Een groot complex fijnsparren is aangetast door de letterzetter. Het is een waar bomenkerkhof. Er wordt hier informatie gegeven over deze kever. We wandelen onderdoor het viaduct van de IJzeren Rijn. Het heet hier 'Am Deut-

schen Eck'. Het te bewandelen pad is wat glibberig door de ingezette dooi. Diverse bomen zijn 'versierd' met klimop. We wandelen verder door een stiltegebied, maar ik hoor toch de boomklever. We komen bij wit-rode paaltjes en via grenspaal 381A wandelen we weer Nederland binnen. Dit is het eind of begin van de Hoogbaan. De paaltjes zijn door de Duitsers in de zeventiger jaren geplaatst toen er jacht op leden van de RAF (Rote Armee Fraktion, ook wel Baader-Meinhofgroep genoemd) gemaakt werd.

Via draaihekjes steken we een ruig weiland over en wandelen langs een oude, fraaie zomereik. Op de kruising gaan we links. Rechts een taxushaag die eens het gebied van het voormalige klooster St. Ludwig aangaf. Ik hoor de groene specht. Via een smeedijzeren poort nemen we een stijgend pad, dit is de Kanalstraße. Tussen de bomen onder meer hulst, sommigen met rode bessen, verder rododendrons.

We krijgen zicht op het onderkomen van de Maharishi European Research University (MERU). Dit onderkomen bestaat uit Fins vurenhout en is volledig op het oosten gericht. Dit in verband met de volle steun van de kracht van de zon, want het hele levensritme van de mens is afhankelijk van de zon (*volgens de MERU, redactie*). Dit gebouw is 70 meter lang en 2 bouwlagen hoog. De Maharishi-organisatie heeft een aanvraag ingediend om alhier een witkleurige toren te bouwen van 54 meter hoog: 'Toren der wijsheid' bestaande uit 12 verdiepingen. Bovenop wordt nog een planetarium gerealiseerd.

Hier stond voorheen het grote Franciscanenklooster St. Ludwig. Het klooster is gebouwd in de periode 1905-1909 voor 200 interne studenten. Op 4-10-1909 werd het klooster plechtig in gebruik genomen, in 1978 was het einde.

Het voormalige en door de meru-organisatie afgebroken klooster St. Ludwig

Van het voormalige klooster is alleen een hoektoren te zien. Tussen enkele vijvers door komen we bij een besneeuwde en 12 treden tellende betonnen trap met een groenkleurige leuning. Dit trapje leidt naar een prieeltje. Tot ongeveer 1947 stond hier op de gemetselde brug een rechthoekige, houten kiosk waarin muziekkuitvoeringen gegeven werden. Vanuit het prieeltje heb ik zicht op een bosuilenkast. Helaas is de fraaie kop niet zichtbaar. We verlaten dit fraaie onderkomen en struinen langs

Pontische rododendrons. Met klem wordt deze struik door gids De Ponti, benadrukt. Via een boscomplex bereiken we de taxushaag, doch deze is danig teruggesnoeid. Zouden ze de jonge scheuten gebruikt hebben om baccatine te winnen, een middel tegen kanker? Via de Hoogbaan wandelen we verder. In het verleden stonden rondom het voormalige klooster diverse betonnen paaltjes, voorzijde wit en daarop slecht te lezen 'Verboden toegang art. 461 Strafwetboek'. Tussen de taxushaag is een hekwerk geplaatst waarop een kruis is aangebracht, naast het hekwerk een poortje. Dergelijke hekwerken stonden op diverse plaatsen tussen de taxushaag.

Via de Hoogbaan wandelen we verder. In dit boscomplex staan zowel zomer- als wintereiken, maar er wordt ook verteld dat er bastaarden bestaan. Olaf: "De wintereik produceert minder eikels dan de zomereik." We zien ook prachtige meerstammige eiken. Een resultaat van het oude, voormalige hakhoutbeheer.

We steken de Hooibaan over. Ik zie staartmezen en vlak bij de grond het kleinste vogeltje van ons land; het goudhaantje. We wandelen de Lange Luier in, rechts hebben we zicht op een droogdal. Links ligt de Honingsberg, zwartkleurige galloways liggen te herkauwen. Rechts tegen een verhoging groeit massaal brem. We verlaten de Lange Luier en op een T-splitsing gaan we naar links. Dit is weer de Hoogbaan. Na een veerooster gaan we rechts en hebben we zicht op het Gagelveld. Het vrouwtje van de sperwer en een aalscholver vliegen over. Sommige delen zijn gemaaid en het maaisel is afgevoerd. Drie reeën; twee geiten en een kalf van vorig jaar. Ze zijn van onze aanwezigheid niet gediend en gaan er capriolend vandoor. De wetenschappelijke naam van deze prachtige dieren is *Capriolus capriolus*.

We komen weer bij de Hooibaan en gaan naar links en dan het eerste pad rechts. Dit pad volgend kom je bij de achterkant van het kloosterkerkhof.

De wind begint wat harder te waaien. In dit complex veel hulst. We wandelen naar de uit 1909 stammende kruisvormige begraafplaatskapel met steunberen alsmede het kerkhof.

De gietijzeren kruisjes zijn 90 cm hoog en 49 cm breed met op elk kruisje het monogram van Christus; de letters

Kerkhof en de van de achterzijde gefotografeerde kapel.

X en P. In totaal liggen er 156 personen begraven. Ook tweeëntwintig niet-kloosterlingen liggen er begraven, waaronder de Noorse piloot sergeant Arne Helle Holter (geboren 13-11-1918 te Brevik). Door het bos wandelen we naar een kapelletje opgebouwd met kolenslakken en daarna naar een ondiepe verlaging. Dit is het tracé van het voormalige smalspoorlijntje naar College St. Ludwig. Het is 600 meter lang en 60 cm breed. Er zijn twee tunneltjes. Het betrof een aftakking van de IJzeren Rijn voor goederen voor het klooster en college

zoals turf, kolen, hout en zaaigoed en werd tot 1941 gebruikt.

We stappen over de dichtgegroeide, 145 jaar oude IJzeren Rijn. Rond 14.30 uur betreden we hotel St. Ludwig. Blinde soepterrines met diverse soepen worden op tafel gezet, verder brood, kruidenboter en katenspek.

Olaf en Math worden bedankt voor hun mooie wandeling met uitleg.

Foto's bij dit artikel zijn van Frans Hendriks

Boerenprotest? Hier volgt een mening.....

Door Frans Hendriks

En ja hoor, je kon het verwachten. Wederom is de natuur, grond en water en daardoor alles wat leeft het slachtoffer. Na jarenlang vergaderen en lobbyen kwam afgelopen herfst o.l.v. Frans Timmermans in het Europese parlement de Green Deal tot stand. Die heeft als doel om van Europa het eerste klimaatneutrale continent te maken. In deze 'deal' werd opgenomen dat er stikstofbeperkende maatregelen zouden komen door onder andere minder mest in of op de bodem te smijten. Letterlijk: "Die moeten het mogelijk maken om in 2030 netto 55% minder broeikasgassen uit te stoten dan in 1990."

Verder, een sterke vermindering van pesticiden. Ook weer letterlijk: "Een van deze ambities is dat tegen 2030 het gebruik en het risico van chemische en gevaarlijkere pesticiden in de EU met 50% moeten worden verminderd."

En wat zien we: met enkele pennestreken worden die ambities na protesten van 'boeren' gehalveerd of geheel weggestreept. Ursula van der Leyen, voorzitter van de Europese Commissie, verklaarde dat al na twee dagen van opeenhopingen van grote, luxe tractoren in Brussel en Straatsburg.

Even voor de duidelijkheid:

De landbouwsector ontvangt een derde van de Europese begroting en is maar goed voor 1,4% van het bbp (bruto binnenlands product) (Bron: NRC). En wie profiteert daar het meeste van? Waar gaat dat geld naartoe? De grote boerenbedrijven! Het gaat hier niet om een verpauperde klasse die aandacht vraagt en daarom asbest op de straat gooit, hooibalen in de fik steekt, snelwegen blokkeert. Het zijn echt niet de kleine keuterboertjes met hun opgeknapt tractortjes die avond na avond over de papieren gebogen zitten en proberen wegwijs te worden in de regelgeving. Die zie je alleen nog in Roemenië en niet hier op de A2.

Lieden als Mark van den Oever van Farmers Defense Force maken het hele protest tot een farce. Deze man die de problemen van de landbouwers vergelijkt met die van de Joden tijdens de Holocaust, de kinderen van een onwelgevallige minister 'pussys' noemt omdat ze bang waren toen hun huis belaagd werd door een stel opgefokte trekker-bezitters en onlangs een nauwelijks verhullend dreigement aan de landbouwminister richtte. Wat is dit?

Al meer dan veertig jaar leidt de schaalvergroting in de landbouw tot meer leningen door boeren bij o.a. de RA-

BO-bank en komen ze mee en meer onder de knoet van de agro-industrie. Daar komt noch eens de weinig doortastende nationale of Europese regelgeving bij. Ze hebben zorgen, dat klopt. Maar hebben ze ook oog voor de nood die er is in onze natuurlijke leefomgeving? Ik hoor daar tijdens de protesten niets van. We hebben in Nederland notabene afgesproken met zijn allen minder hard te gaan rijden op de snelwegen om de stikstofuitstoot mede te beperken. Zijn de mensen die het niet goed uitkwam zoals zakelijke rijders ministers gaan bedreigen of hebben ze op wegen als protest fikkie gestookt? Nee.

Onze bodem en waterpartijen worden vergiftigd met stront. Onze insectenwereld wordt ernstig bedreigd door o.a. in de landbouw gebruikte pesticiden (lees het artikel van Laur Lennards op pagina 20). En ook dit weten we: tussen de zestig en tachtig procent van de agrarische productie gaat naar het buitenland.

We zien het, we weten het en toch krijgt zo'n luidruchtige groep het klaar in enkele dagen moeizaam tot stand gekomen afspraken over het welzijn van onze leefomgeving onderuit te halen.

We zien dit niet gebeuren bij acties van Extinction Rebellion die opkomt voor een schonere wereld en toekomst door subsidies op het gebruik van fossiele brandstoffen af te bouwen of te verbieden. Rara, hoe zou dit komen?

Ik word er triest van.

Mocht u willen reageren, dan is dat welkom op frans.hendriks@ivnroermond.nl of fjhendriks@me.com.

Boerenprotest, foto Dagblad De Limburger

Together
for a better life

wepa.eu/nl

WEPA Nederland B.V.
Boutestraat 125
NL 6071 JR Swalmen

wepa

janWelters
autoservice

APK Keuringsstation
Moderne diagnose apparatuur
Grote- en kleine beurt
Onderhoudsbeurt alle merken
auto's en lichte bedrijfswagens

Schadereparatie en expertises
Ruit reparatie en vervanging
Bandenservice, alle merken
Opslag banden
Alcospecialist reinigen en diagnose

Edisonweg 5a - 6101 XJ Echt - Tel: 0475 48 13 65
www.autoservicejanwelters.nl
www.facebook.com/autoservicejanwelters

De nieuwe Volvo C40 Recharge

100% elektrisch. 0% leder.

Maak kennis met de vernieuwde Volvo C40 Recharge.
Met aangenaam strakke looks, de meest geavanceerde technologie en
een volledig elektrische aandrijving, ontworpen om u en de wereld waarin
wij leven te beschermen. Ervaar het comfort van een ledertent interieur
en de beste voorzieningen, waaronder Google-services.

En ervaar de kracht en sapsessie van 100% elektrisch rijden met een
maximaal bereik van 438 km. Paar rijplezier, zonder uitstoot.

VOLVO C40 RECHARGE VANAF €47.480

LEASE ZAKELIJK VANAF €549 P.M. | AUTO-ABONNEMENT VANAF €705 P.M.
ERVAAR HEM NU BIJ VOLVO RUITEN OF BIJ DE AUTOSPECIALISTEN.NL

VOLVO

VOLVO | Ruiten

Volvo Ruiten Venlo
Wittevenweg 28
0475-310150

Volvo Ruiten Eindhoven
Fahnestadthweg 22
0475-340799

Volvo Ruiten Breda
Lindendreef 2
0485-962523

Een kale boom, een ven en een reflectie in het water. Dat klinkt niet heel spannend, des te knapper dus als je daar zo'n geweldige foto van weet te maken. Hoe maakte fotograaf Erik Nevels deze foto? (Rootsmagazine)

In onze nieuwsbrief publiceren wij elke maand een foto van de maand, ingezonden door onze fotowerkgroep. Dit keer laten wij hier in Het Schrijvertje een bijzondere foto zien: die van Erik Nevels met de begeleidende tekst uit Roots Magazine. Erik, die met deze foto de aandacht trok van het magazine, is lid van de fotowerkgroep. U heeft al meerdere foto's van hem in ons kwartaalblad afgedrukt gezien. De redactie.

Het verhaal achter de foto: reflectie van een boom

Foto van de Maand (Rootsmagazine)

Door René Alblas

20 december 2023

Een kale boom, een ven en een reflectie in het water. Dat klinkt niet heel spannend, des te knapper dus als je daar zo'n geweldige foto van weet te maken. Hoe maakte fotograaf Erik Nevels deze foto?

De toepasselijke titel die Nevels voor deze foto koos is "– Spiegeltje, spiegeltje in het water..." Deze foto was de Roots Foto van de Maand oktober. In het juryrapport stond: "Alles klopt aan deze foto, de perfecte compositie met de ideaal gevormde boom en de mengeling van reflectie en wat je werkelijk ziet."

Kun je vertellen hoe deze foto met reflectie tot stand is gekomen?

"Ik ga vaak op pad in mijn local patches in Midden-Limburg. Een daarvan is het Leudal, een gevarieerd bos en heidegebied met enkele kleine vennen. Die vennen zijn om meerdere redenen interessant voor mij als natuurfotograaf. Eén daarvan is de kans op reflecties. Ik had al meerdere niet-reflectiefoto's gemaakt van deze dode boom, ook tijdens eerdere tochten. De bijzondere reflectie die ik nu zag in het rimpelloze water verraste mij. Door de stam en takken van de donkere boom kon ik tot op de bodem van het water kijken. De reflectie van de lucht bood die duidelijke doorkijk niet en juist die vervreemdende combi deed me stilstaan en mijn camera pakken." Hoe heb je de foto uiteindelijk gemaakt?

"Er waren meerdere bijzondere dingen die ik moest doen om deze bijzondere foto te kunnen maken. Op de eerste plaats goed kijken. Zonder goed om me heen en in dit geval naar het water te kijken had ik dit beeld niet gezien. Dan is er natuurlijk het kiezen van het juiste standpunt en lens voor een goede compositie. Ik besloot tot meerdere belichtingen waarbij de overbelichte foto het beste resultaat gaf. De onderwaterdetails in de boom werden zo goed zichtbaar, dit in contrast met de luchtreflectie en het gras in het ondiepe water. Het gras gaf zelfs een extra vervreemdend effect, het leek wel sneeuw. Tot slot nog een bijzonderheid in de nabewerking. De oorspronkelijke foto met de boom op z'n kop heb ik gespiegeld."

Waar en wanneer is de foto genomen?

"De foto is genomen in het prachtige Leudal in Midden-Limburg, begin januari 2023. De zon was nog maar een klein uurtje op en de lucht blauw met witte wolken. Er was geen wind en dat maakte de reflectie perfect."

[reflectie] Voor een extra aantrekkelijk effect heeft Erik Nevels de foto gespiegeld, zodat de boom niet meer op z'n kop staat

Wat zijn de technische gegevens van deze foto?

Camera: Sony A7-4, met een 17-28 millimeter zoomlens

(gebruikt op 22 millimeter), diafragma f/9, sluitertijd 4 sec, f9, met statief, geen filters.

Wat fotografeer je het liefst in de natuur?

"Als het om fotograferen gaat ben ik best wel een veelvraat. Van libellen tot paddenstoelen, van bloemen tot landschappen, van vogels tot grote grazers, als het maar natuur is. Als ik op pad ga heb ik meestal wel een plan wat te fotograferen maar ik laat me ook graag verrassen. Wil je een beeld krijgen van mijn foto's kijk dan eens op mijn website eriknevels.nl."

Ook interessant: de 10 mooiste winterlandschappen.

Elke maand

Erik Nevels stuurde deze foto in voor de Roots-wedstrijd Foto van de Maand. Daar kun jij ook aan meedoen. Misschien win jij wel de volgende keer!

Wil je deze maand meedoen? Het thema voor januari is 'Tuinvogels'. Inzenden kan tot en met 7 januari. Meedoen kan hier.

Deel dit artikel: <http://rootsmagazine.nl/>

Een sluipende achteruitgang

Door Laur Lennards

De aanhef van dit artikel is somber en dat realiseer ik me maar al te goed. De aanleiding was eigenlijk het artikel van Frank Heinen in de wintereditie van Het Schrijvertje, waarin hij op een zeer indringende en kundige wijze de huidige stand van zaken in de natuur beschrijft en de biodiversiteit in het bijzonder.

Het is een zeer verontrustende gedachte hoe de vlag er eigenlijk bij hangt. Dit betreft de achteruitgang van de biodiversiteit door het veranderende klimaat, waar we al decennia voor worden gewaarschuwd.

Het meest trof me de opmerking van Frank dat buiten de politieke onverschilligheid voor ontbossing, stroperij, de plasticsoep in de oceanen en overbevissing het verschijnsel "het shifing baseline-syndroom" bij veel mensen bestaat.

Het 'shifing baseline-syndroom' is een geleidelijke aanvaarding en aanpassing van normen van het natuurlijk milieu, als gevolg van gebrek aan kennis en geheugen van de vroegere toestand. Frank geeft in zijn artikel diverse voorbeelden en ik moet toegeven dat door mijn beperkte kennis van de natuur en haar diversiteit ook bij mij een zekere vorm van het syndroom aanwezig is.

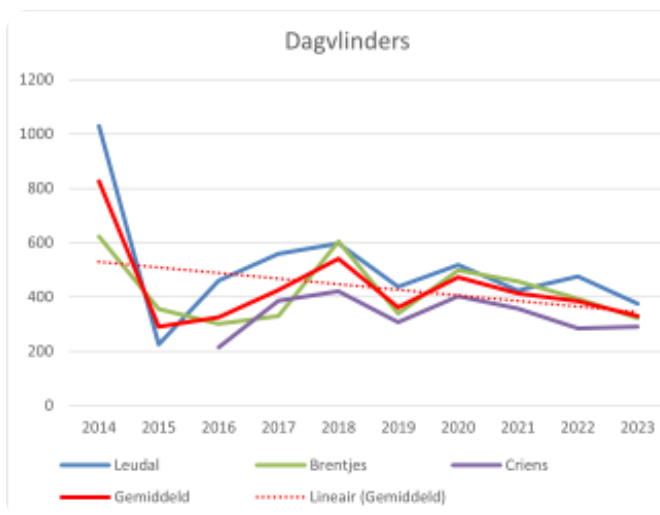
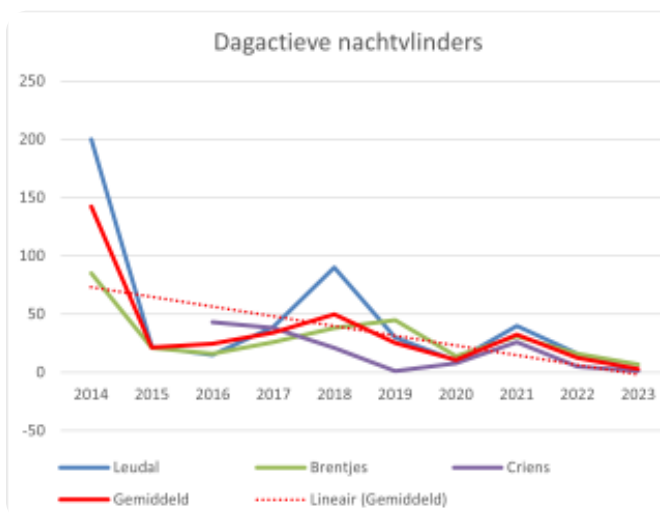
Ik ben al sinds 2013 lid van de vlinderwerkgroep van IVN Roermond e.o. en heb met veel plezier aan de opzet van diverse vlinderroutes meegewerkt. In dit artikel gaat het over drie vlinderroutes van elk 1 km verspreid over het natuurgebied Leudal, waarvoor wij in samenwerking met de Vlinderstichting een wekelijkse monitoring van de aanwezige vlinders in aantallen en soorten uitvoeren. De resultaten worden door middel van het meetnet van de stichting direct doorgestuurd. Eigenlijk heb je dan geen zicht meer op wat er in het seizoen gebeurt. Soms kom je exemplaren tegen die zeldzaam zijn en door welke oorzaak dan ook in het Leudal terechtkomen. Soms zie je aantallen verdwijnen of juist een vermeerdering van diverse soorten. Ik denk dat dan het syndroom de kop opsteekt en je al gauw geneigd bent om een verkeerde conclusie te trekken in de trant van van 'het valt alweer mee, kijk maar'. Naar de oorzaak kun je dan alleen maar gissen.

Het artikel van Frank stimuleerde me om eens wat dieper te graven in de resultaten van het afgelopen seizoen 2023. De uitkomst was niet bijzonder bemoedigend. De oorzaken zijn divers. Opwarming, het natte en koude voorjaar en daarbij de vrij extreme hitte in de zomer. Het is nu eenmaal zo dat je boven 37 graden Celsius het tellen wel kunt vergeten. Laten we hopen dat het komende seizoen betere resultaten zal opleveren.

Conclusie:

In het algemeen geldt ook voor het Leudal een significante afname van soorten en aantallen. Dit is gedeeltelijk te wijten aan het natte en koude voorjaar, maar er spelen ook andere factoren een rol zoals de droge en voor deze streek uitgesproken warme zomer, waarbij temperaturen boven de 35 graden geen uitzondering waren. De grafiek

die Marieke Michels (redactie), met dank, voor alle drie de routes in een grafiek heeft gemaakt, laat het verband duidelijk zien. Hommels en libellen zijn niet in dit verslag opgenomen.

Betreft de Leudalroute, Watermolenroute (Criensroute) en de Brentjensroute in Overhaelen.

Leudalroute:

Dagvlinders inclusief overdag vliegende nachtvlinders. Aantal bezoeken in 2023: 20 keer met 376 individuen en 19 soorten. Het gemiddelde vanaf 2013 t/m 2023 is 21 individuen per bezoek, voor het seizoen 2023 hadden we 18,3 individuen gemiddeld. De dagvlinders laten in de grafiek een afname zien met als dieptepunt 2015 met daarna een spectaculaire stijging in 2017/2018 van 559/597 waarnemingen.

De oorzaak is onbekend.

Enkele soorten zijn gestegen in aantallen: citroenvlinder, oranjetipje, koevinkje.

Gedaald en/of verdwenen: atalanta, bont zandoogje, distelvlinder, groot dikkopje, hooibeestje.

Dagactieve nachtvlinders: er is een jacobsvlinder geregistreerd. De phegeavlinder, die normaal in groten getale

nachtvinders t/m 2023 zijn praktisch verdwenen. De oorzaak is onbekend.

Brentjensroute:

Dagvlinders inclusief overdag vliegende nachtvinders. Aantal bezoeken in 2023: 15 keer met 330 individuen en 17 soorten. Het gemiddelde vanaf 2013 t/m 2023 is 21 individuen per bezoek. Voor het seizoen 2023 hadden we 18,3 individuen gemiddeld.. De dagvlinders laten in de grafiek een duidelijke afname zien met als dieptepunt 2015 met daarna een spectaculaire stijging in 2017/18 van 559/597 waarnemingen.

In de laatste drie jaar zien we een geleidelijke afname.

De oorzaak is onbekend.

Enkele soorten zijn gestegen in aantallen: citroenvlinder, oranjetipje, koevinkje.

Gedaald en /of verdwenen: atalanta, bont zandoogje, distelvlinder, groot dikkopje, hooibeestje.

Dag inclusief overdag vliegende nachtvinders.

Er is een jacobsvlinder geregistreerd. De phegeavlinder, die normaal in groten getale voorkwam, lijkt totaal verdwenen. Alle waarnemingen van nachtvinders t/m 2023 zijn praktisch verdwenen. De oorzaak is onbekend.

Criensroute:

Dagvlinders inclusief overdag vliegende nachtvinders: aantal bezoeken in 2023 was 24 met 291 individuen en er werden in 2023 16 soorten geteld. In totaal werden er in 2023 291 individuen geteld, inclusief overdag vliegende nachtvinders.

Opmerkelijk is de enige overdag vliegende nachtvlinder, de Spaanse vlag, die werd waargenomen. We hebben hem keurig in de resultaten opgenomen.

Foto Pixabay, eigenaar anita_peter

Bustocht naar Nationaalpark Eifel

Door Frans Hendriks

Alweer bijna vier jaar geleden kregen wij een aanvraag voor een excursie door NP De Meinweg. Het was een aanvraag door en voor zogenoemde Eifel Rangers, de natuurgidsen van Nationalpark Eifel in Duitsland. Een flinke groep zou ons bezoeken en een veelomvattend programma (excursie, lezing, eten) werd georganiseerd met de afspraak dat IVN Roermond e.o. op uitnodiging naar de Eifel zou komen.

En toen werden we overvallen door de pandemie. Alles werd op de lange baan geschoven.

Op 'herhaling' kwam het vorig jaar en kregen we bezoek van de Eifel Rangers. Het is een succesvol bezoek geworden. En nu gaat IVN Roermond e.o. op haar beurt naar het prachtige NP Eifel en in het bijzonder het gebied rond de Urfttal- en Rurtalsperre en Vogelsang IP (www.vogelsang-ip.de).

Dit laatste is de naam van een complex dat eind dertiger jaren in de vorige eeuw gebouwd is geworden als opleidingscentrum voor lieden die de ideologische top van de NSDAP, de nazipartij, zouden moeten gaan vormen. Het was een zogenaamde NS-Ordensburg, één van de grootste nazibouwwerken in Duitsland. Het verloor zijn functie als opleidingscentrum al snel omdat het Hitler-regime de mannen nodig had om oorlog te voeren.

Meteen na de oorlog is het een militair kamp en opleidingscentrum voor de geallieerden geworden. Menig Nederlandse en Belgische dienstplichtige heeft aldaar leren omgaan met tanks en pantservoertuigen.

De Urfttalsperre tijdens een van de droge zomers. Op de achtergrond Vogelsang.

Toen het in 2005 ontmanteld werd als militair kamp en in 2006 het gebied inclusief gebouwen toegankelijk werd voor publiek, was ik er als de kippen bij. Het was januari/februari en steenkoud bij mijn eerste bezoek aan het besneeuwde gebied. De Roer, in het dal, stroomde toen over een bevroren bodem. Een fascinerend gezicht. Het omvangrijke terrein en gebouwen op de hoogvlakte lieten mij verbaasd staan. Niet alleen de imposante, megalomane architectuur maar vooral de uitgestrektheid en uitzichten waren voor mij indrukwekkend. Ik ben menigmaal teruggeweest en heb een aantal keren rondleidingen mogen verzorgen. En nu gaan we in dit lustrumjaar als

IVN er een bezoek brengen. Laat je meevoeren in de tijd. Laat de vergezichten over de heuvels en in de dalen van Urft en Rur op je inwerken. Het is een totaal andere wereld en dát zo dicht bij huis.

Mocht je de geplande wandelingen niet aankunnen, dan kun je in Vogelsang IP de permanente tentoonstelling 'Herrenmensch, NS-Ordensburgen' en/of de belevenistentoonstelling 'WildnisTräume, National Park Eifel' bezoeken.

Er is een laagdrempelig restaurant waar niemand je aankijkt als je alleen maar aandacht hebt voor het uitzicht.

Kijk voor het programma op internet: IVN.Roermond.nl en aldaar 'natuuractiviteiten/bustocht'

Foto's bij dit artikel van de schrijver

De voormalige barakken met op de achtergrond de heuvels van de Eifel

De eerste wandeling vanuit Vogelsang gaat naar Wollseifen. Hier een opname van het kerkje in het voormalige dorp op de hoogvlakte.

Foto Rooijmans

www.fotorooijmans.nl

Markt 10 - 6021CD - Budel
tel. 0495-494890
h.rooijmans1@chello.nl

"Met 35 jaar ervaring in fotografie kunnen wij uiteraard een schat aan informatie en adviezen verstrekken, waardoor goede resultaten meteen haalbaar zijn."

Al jaren zijn wij het adres voor Swarovski verrekijkers, spottingscopes en toebehoren.

Met gedegen advies en eendeloos geduld staan we u terzijde in uw keuze voor het juiste Swarovski produkt.

Een produkt dat beschouwd mag worden als de "Rolls Royce" onder de optiek. De "Swarovision" bijvoorbeeld wordt op 140 punten op kwaliteit gecontroleerd. Daardoor ontstaat een produkt waarop met een gerust hart 10 jaar garantie wordt gegeven.

SWAROVSKI OPTIK DIGISCOPING

Dankzij de DCB II, TLS-APO en iPhone adapter gaat de fascinerende wereld van SUPER-TELE-FOTOGRAFIE voor u open.

Met gemak haalt u het moeizaam te benaderen dier 40...50...60 maal dichterbij. Vogels en wild fotograferen was nog nooit zo gemakkelijk!

SWAROVSKI
OPTIK

Het assortiment van Swarovski omvat meer dan 30 kijkers en telescopen.

Versnippering Roerdal

Door Huug Stam, column

Tijdens de vergadering van het RNMO, Roermonds Natuur- en Milieuoverlegorgaan, op 26 oktober 2023 staat het onderwerp versnippering Roerdal op de agenda. Het is geagendeerd op verzoek van de Milieugroep Roermond. Als gevolg van de bespreking vindt een veldbezoek plaats op 17 januari 2024.

De gemeente is vertegenwoordigd door wethouder Felix van Ballegooij en de medewerker ecologie, Dave Prevos. De Milieugroep is aanwezig met drie personen.

Vanaf het begin van het Fietspad Roerdal aan de Heinsbergerweg wandelen we door een besneeuwd Roerdal. We lopen tot de bocht in het fietspad ter hoogte van het schapenbedrijf van de heer Silkens.

De Milieugroep geeft op basis van een door haar gefabriceerd overzicht een toelichting op de versnippering van het Roerdal en op welke wijze dit te verminderen is. Wij

geven aan dat dit mogelijk is door de aanleg van veeroosters.

Hierover wisselen we van gedachten. Ter sprake komt de situatie dat vee op het fietspad zou liggen terwijl fietsers willen passeren. Om dit te voorkomen dient de passage tussen de veeroosters zo smal te zijn dat het vee de ruimte uitsluitend gebruikt om zich te bewegen van de ene naar de andere zijde van het begrazingsgebied.

Besloten wordt dat Dave contact zal leggen met degenen die bij het onderwerp belang hebben. Dit zijn onder meer Rijkswaterstaat, de beheerder van het gebied en de gemeente Roermond. De wethouder gaat na wat de kosten zijn van de aanleg van veeroosters. Deze zijn mede verantwoordelijk voor de verdere gang van zaken. Waarschijnlijk zullen verkeersaspecten een rol spelen.

In het veld wordt aangegeven waar de veeroosters dienen te komen. Dit is op de grens van het bouwland en het begrazingsgebied aan de westzijde van het Fietspad Roerdal. Toevallig bevindt zich op deze plaats, zoals op de afbeelding te zien is, een uitsparing in de meidoornhaag. Het fietspad kent twee bochten en de gekozen plaats van de veeroosters ligt daar precies tussenin. Het gevolg is dat de gebruikers van het fietspad goed zicht hebben op de situatie.

Inmiddels hebben we informatie dat het gebied aan beide zijden van het fietspad eigendom is van Rijkswaterstaat. Waarschijnlijk zullen tijdens de eerstvolgende RNMO-vergadering mededelingen volgen over de stand van zaken.

Macrofauna en Plankton
Werkgroep
Midden Limburg

**Hoe het kleinste
in de natuur
groots kan zijn...**

*Laat je door onze dier- en plantenwereld
van het Leudal verbazen...*

Bezoekerscentrum Leudal
Roggelseweg 58 Haalen

EXPOSITIE
10 maart t/m 2 juni

Na opening op 10 maart, aansluitend workshop 13.00-16.00u, toegang gratis
Info www.bezoekerscentrumleudal.nl

Entree expositie: € 2,50 voor volwassenen en kinderen tot 12 jaar gratis
"Workshop op zondag 24 maart, 21 april en 19 mei"

Entree workshop € 3,00 en voor de jonge onderzoekers na afloop een certificaat voor deelname.

Inschrijven voor de workshop bij de balie Bezoekerscentrum Leudal of info@groenhartleudal.nl

Expositie bezoekerscentrum Leudal, Haalen

Op de valreep kregen wij als redactie van Het Schrijvertje dit persbericht binnen. Ondanks dat wij eigenlijk al 'vol' zaten, willen wij hier toch aandacht aan besteden. Weliswaar verkort maar het staat er in ieder geval in. De redactie.

Een jaar geleden is door de organisatie van het Bezoekerscentrum Leudal aan de Macrofauna en Plankton Werkgroep Midden-Limburg gevraagd om een expositie te organiseren.

Wij willen jullie laten ervaren hoe je op een vrij simpele manier aan de hand van levende diertjes en planten de waterkwaliteit van water in poelen, vennen, beken en ja, ook jouw eigen vijver, kunt bepalen.

De werkgroep wil de bezoekers laten zien hoe het kleinste in de natuur groots kan zijn. Laat je tijdens de expositie van 10 maart t/m 2 juni verbazen door de aanwezige macro- en microfauna in het water.

Tijdens deze periode zal de werkgroep op drie zondagen een workshop organiseren. Deelnemers worden meegenomen in het monsternemen, observeren door een microscoop en het op naam brengen van de vangst uit het water. Daarnaast ontvangen de jonge onderzoekers een heus certificaat.

INDIEN ONBESTELBAAR: MORTEL 31, 6088 AH ROGGELO.

Beleef de natuur

Gewone vleugeltjesbloem en zinkviooltje gefotografeerd langs de Geul, Kelmis/La Calamine, foto Frans Hendriks

Contactpersonen

IVN Roermond e.o. organiseert diverse activiteiten.

Wilt u iets weten of actief meedoen, neem dan contact op met één van de volgende personen:

Werkgroep Vogels

Huub Loete, 06-14189335 /

Coen Cox, 06-52862791

vogelwerkgroep@ivnroermond.nl

Werkgroep Planten

Willemiek van Deutekom, 06-20903490 (regio oost)

Hermien Hendriks, 06-13015190 (regio oost/west)

Vlinderwerkgroep

René Horsten, 06-22468910

vlinderwerkgroep@ivnroermond.nl

Heidewerkgroep

Hermien Hendriks, 06-13015190

hermienhendriks@hotmail.com

Jeugdwerkgroep

jeugdwerkgroep@ivnroermond.nl

Fotowerkgroep

fotowerkgroep@ivnroermond.nl

Werkgroep Amfibieën en Reptielen

René Horsten, Hermien Hendriks; zie hierboven

Macrofaunawerkgroep

Ron Van Pol, 06-25012712

macrofauna@ivnroermond.nl

Zoogdierwerkgroep

Joost Geraets,

Marieke van den Ende, 06-46522105

zoogdierwerkgroep@ivnroermond.nl

NoLimits

Sjoerd van der Schuit, 0475-302733

nolimits@ivnroermond.nl

Excursieloket

Ruud Snijders, 06-24404802

excursies@ivnroermond.nl

Programmacommissie

René Horsten, 06-22468910

programmacommissie@ivnroermond.nl

Vertrouwenscontactpersoon

vertrouwenspersoon@ivnroermond.nl

Redactie Het Schrijvertje

Frans Hendriks, 0475-503291

hetschrijvertje@ivnroermond.nl

Webmaster: webmaster@ivnroermond.nl

Fotomaster: fotomaster@ivnroermond.nl